

[Svend Nielsen.]

Krigsfortjeneste, som er betalt gennem Landets Nationalbank.

En saadan Ordning mener jeg ikke, Rigsdagen kan byde de brede Befolkningkredse, de Befolkningkredse, som fik deres Lønninger lagt fast under Krigen, og som absolut er blevet betydelig fattigere, alle uden Undtagelse, i den Periode, der er forløbet.

Der er vel andre Enkeltgheder i de forelagte Lovforslag, det kunde være nødvendigt at komme ind paa, men Hovedspørgsmaalet for mig er at faa nedsat Fortjenestegrænsen for de Folk, hvorom det virkelig kan siges, at de er blevet rigere paa andres Fattigdom.

Jeg kan tilsige mit Partis velvillige Medvirken til Lovforslagenes Gennemførelse. Det er mit Haab, at Udvalgsbehandlingen maa kunne medføre, at de ændres derhen, at de virkelig kommer til at opfylde deres Formaal: Tilbagebetaling af Krigsfortjenester.

Det er naturligvis overordentlig vanskeligt paa Grundlag af det foreliggende Materiale helt at overse Lovenes Virkninger. Det kunde saaledes interessere mig at vide, hvilke Bestemmelser i Lovforslagene Firmaet Wright, Thomsen & Kier falder ind under, og jeg vil spørge den højtærede Handelsminister, om han er i Stand til at oplyse noget herom. Der vil afgjort blive Røre om denne Sag, hvis ikke Lovene giver Garanti for, at saadanne Firmaer kommer til at betale tilbage de Millionfortjenester, som de har haft under Krigen og Besættelsens Aar.

Hoff: Naar man lige undtager Stikkere, er der vel næppe nogen Befolkningsgruppe, som har sat saa meget ondt Blod ved sin Optræden som dem, man kalder Værnemagere. Man respekterer altid et ærligt Standpunkt, selv om man ikke sympatiserer med det, men disse Mennesker, som blot lod sig lokke af den største Fortjenestemulighed, hvis Gerning udelukkende afgang af, hvad de mente der i Øjeblikket betalte sig, dem har vel næppe mange ret meget til overs for. Eet er, om Danmark og det danske Folk maaske har ladet sig true til at gøre noget, vi egentlig ikke vilde. Det maa respekteres, hvis det blot indrømmes ærligt. Eller maaske vi er blevet overlistet til at gaa en Vej, vi ikke var gaaet, hvis vi klart havde kunnet se Konsekvenserne. Ogsaa det maa man bøje sig for. Men at Danmark eller det danske Folk har ladet sig købe, det vil vi i alt Fald ikke under nogen

Omstændigheder have siddende paa os, og Folket som saadant fra Regering og Rigsdag og til Menigmand kan da ogsaa trygt sige: paa dette Punkt har vi i alt Fald ikke handlet mod vor Samvittighed, hvad saa end ellers Historiens Dom over Danmark under den anden Verdenskrig vil blive. Men de Grupper af Befolkningen, som lod sig købe, der som Gribbe om Aadslet samledes i Skarer, hvor der var noget at tjene, og hvis eneste Interesse i denne Forbindelse var: kan det betale sig, kan vi tjene paa det? Til disse Mennesker strømmede Rigdommene ind under de mærkelige Forhold, som raadede her i Besættelsesaarene, thi man kan sikkert forsvare at sige, at aldrig har der været større Mulighed for at tjene Penge for den, der blot ikke kendte til Skrupler, end netop i disse Aar. I Kraft af disse Penge kunde disse Mennesker saa føre en Tilværelse, som rent materielt betød, at medens Folket som Helhed led en Række Savn, kunde de suge til sig en ganske urimelig stor Part af, hvad der i Landet fandtes af særlig attraktive Varer. Ja, det var netop disse Menneskers abnormt store Indtjeningsevne, som muliggjorde den vældige Sort-Børshandel, der florerede rundt omkring. Uden disse faste Kunder vilde Sort-Børshandelen aldrig have naaet de Højder, som den virkelig naaede.

Det er derfor baade fuldt forstaaeligt og fuldt berettiget, naar der inden for det danske Folks store Lag under hele Besættelsen har været en ganske særlig Uvilje mod de Mennesker, som i Kraft af deres Holdningsløshed og Snuhed satte sig ud over det Fællesskab, som var og maatte være det bærende i vort Folk i denne Tid, og gjorde det udelukkende for at mele deres egen Kage. Denne Uvilje er blot et sundt Folks naturlige Reaktion mod den Aand eller vel snarere Mangel paa Aand, som siger: du skal tjene Penge paa ærlig Maade, hvis du kan, men du skal i alle Tilfælde og fremfor alt tjene Penge! Denne Tankegang, som i saa uhyggelig Grad har præget i alt Fald Dele af det danske Folk, har kunnet leve i Folket under Fredstider og under Neutralitetens beskyttende Kaar, uden at ret mange naaede at gennemskue den og forstaa, hvor dødsens farlig den er for vort Folks Sjæl. Men under en Periode som den, Besættelsen bragte over os, blev Sagen pludselig trukket skarpere og enklere op, saa at det blev klart for det store Fler-tal af Folket, at dette med, hvordan man tjener sine Penge, blot man ikke kommer i Konflikt med Straffeloven, det maa være en Privatsag, det var en helt forkert Læresæt-